

LYTIES IR PROTĖVIŲ ĮTAKA GALVIJŲ ELGSENAI SKIRTINGOMIS LAIKYMO SĄLYGOMIS

Jan Broucek^{1*}, Michal Uhrincat¹, Miloslav Soch², Anton Hanus¹, Peter Tongel¹

¹*Gyvulininkystės mokslų centras, 92-949 Nitra, Hlohovská 2, Slovakijos Respublika*

²*Pietų Bohemijos universitetas, CZ - 370 05 Česke Budejovice, Branisovská 31, Čekijos Respublika*

Santrauka. Tyrimo tikslas – nustatyti lyties ir protėvių įtaką galvijų elgsenai skirtingomis laikymo sąlygomis. Bandymo metu tirta trijų skirtingų protėvių 40 galvijų (23 buliukų ir 17 telyčių). 12 mėn. gyvuliai buvo laikomi palaidi devyniuose atviruose atskiruose garduose, kurių bendras plotas 10x10 m. Ėdžios pastatytos aštuntame garde. Izoliuoti tyloje gyvuliai buvo laikomi pirmą bandymo dieną. Antrą bandymo dieną ketvirtajame garde buvo lokalizuotas pašalinis asmuo. Pirmą stebėjimo dieną telyčios judėjo aktyviau už buliukus. Skirtingų protėvių galvijų judėjimas pirmąją ir antrąją bandymo dieną buvo statistiškai skirtingas ($p < 0,05$). Galvijų reakcija į pašalinį asmenį taip pat reikšmingai skyrėsi priklausomai nuo galvijų lyties ($p < 0,05$). Balso reakcijai (baubimui) reikšmingą įtaką darė genotipas ($p < 0,001$). Tyrimų rezultatai patvirtino ankstesnius duomenis apie tai, kad lytis ir protėviai daro įtaką galvijų elgsenai ir reakcijai į pašalinius asmenis skirtingomis laikymo sąlygomis.

Raktažodžiai: galvijai, elgsena, ryšys su žmogumi, gimine, reproduktoriumi.